ДНЕВНИКЪ

(Стенографический)

на

ОБЛАСТНОТО СЪБРАНИЕ ПЕТА РѢДОВНА СЕССИЯ.

XXVIII ЗАСѢДАНИЕ ВЪ СРѢДА НА 23-Й НОЕМВРИЙ 1883 ГОД.

(Начало въ единъ часа слѣдъ пладнѣ, подъ предсѣдателството на Г. Д-ра Странски.)

Предсѣд.: (звъни) Засѣданието е отворено. Ще се прочете поименний списъкъ на г-да депутатитѣ.

Секр. Данчевъ: (Чете списъка.)

Предсѣд.: Присѫтствуватъ 46 депутати, отсѫтствуватъ 5, именно съ отпускъ: Е. Гешовъ, Ковачевъ, Наумовъ и Юруковъ, безъ отпускъ: М. Панаретъ.

Ще се прочете протоколътъ на миналото засѣдание.

Секр. Данчевъ: (Чете)

Предсѣд.: Има ли нѣкой да направи забѣлѣжка?

Ст. Кьойбашиевъ: Забѣлѣжвамъ, че много пѫти се четатъ протоколитѣ и се забѣлѣжватъ отсѫтствия на нѣкои представители; но въ практика не се вижда, че на отсѫтствующитѣ безъ отпускъ да се не възнаграждаватъ. До колкото зная всички депутати по пълно получаватъ възнаграждението си.

Д-ръ Хакановъ: Това е грѣшка на квесторитѣ. Въ второто даване на пари трѣбва да си отворатъ очитѣ. (Смѣхъ.)

Д. Милковский: Мисля това не е даже работа на квесторитѣ. Тѣмъ представлявать вѣдомость и по нея исплащатъ. То е работа на бюрото.

Предсѣд.: Минуваме на дневний редъ. Пьрвий дневенъ редъ е законопроектътъ за Областна банка.

Д. Т. Бракаловъ: Вчера зимахме едно рѣшение незная защо се отхвьрли по произволъ. Вчера рѣшихме да се отложи тоя законопроектъ до дѣто дойде компетентний директоръ да даде обяснения. Ако стоимъ тукъ да се подиграваме, то е друга работа.

Предсѣд.: Вчера се отложи разискването на тоя законопроектъ за днесь. (Бракаловъ: Кесяковъ дойде тукъ да налага волята си) Никой не налага волята си, протестирамъ противъ тия думи.

В. Нейчовъ: Вчера когато се зема рѣшението за отлагание, каза се, че г. Дир. на Финанцитѣ неможе да дойде до три дни, че е нерасположенъ. Азъ така зная, така гласувахъ.

Д-ръ Дагоровъ: И азъ бѣхъ за отлагането на законопроектътъ, понеже г. Дир.

на Финан. нѣмалъ благоволението да защищава тоя законопроектъ. Казватъ че той е боленъ, но не е боленъ, а просто не иска да го защищава. Азъ моля да се отложи и въ днешното засѣдание още повече, че нѣма и комисаритѣ.

Предсѣд.: Вчера заявихъ, че г. Гешовъ иска отпускъ за три дни по важни причини. Не е моя работа да дира причинитѣ.

*Д-ръ Хаканов*ъ: Азъ мисля, че разискването на тоя важенъ законопроектъ, който урѣжда може би една банка толкова дръско, която ще има работа и съ Правителството, трѣбва да има нужда отъ обясненията отъ г. Дир. на Финан. Азъ зная г. Гешовъ да си е далъ оставката, но приелъ да остане само да защищава бюджетътъ, да дава обяснения по него. А колкото за тоя законопроектъ изрично се е отказалъ предъ Г. Главний Управитель, слѣдователно и да дойдеше тукъ той нѣма да го защищава. Въ такъвъ случай не остая друго срѣдство, освѣнъ да се помоли г. Комисарътъ да яви на Г. Главний Управитель да прати човѣкъ, който да защищава законопроектътъ. Законопроектътъ за съставяние на Областната Банка е предмѣтъ сериозенъ, който третира материя, която както за менъ малко е позната вѣрвамъ и за по-голѣмата часть на Обл. Събрание. А такъвъ законопроектъ който изисква обяснения на всѣки членъ неможа да разбера какъ ще се гласува отъ Обл. Събрание, когато Правителството не се представлява. По моето мнѣние вмѣсто това най-хубаво ще бѫде Г. Глав. Управ. да назначи Дир. на Финанц. който да дойде да защищава законопроектътъ. Трѣбва да се назначи бѫдещий Дир. на Финанцитѣ толкова повече, че угрѣ ще се разисква и бюджетътъ, а трѣбва да знаеме кой ще бѫде бѫдещий директоръ и кому ще повѣримъ кесията на И. Румелия, това е най-доброто.

*Д-ръ Дагоров*ъ: Благодаря на г. Д-ръ Хаканов, че тъй добрѣ разясни въпросътъ. Той подтвърди думитѣ мои, че г. Дир. на Финан. не иска да защищава тоя законопроектъ и истина той е казалъ на Г. Глав. Управ. това. Слѣдователно намъ остава още днесь да влѣземъ въ разискването на законопроектътъ, като Г. Глав. Управ. се представя отъ правителственнитѣ комисари. Азъ дѣйствително неможа да разбера и много чудно ми се вижда, какъ единъ Директоръ, който си е далъ оставката, но приема да защищава както бюджетътъ, сѫщо и нѣкои законопроекти отъ неговата Дирекция, сега да казва или да се осмѣлява да казва, че не иска да защищава тоя законопроектъ, който може би не е по неговата воля. Но азъ тъй не разбирамъ. Г. Директорътъ можеше да каже на Г. Глав. Управ., че дава оставката си и не ще да защищава тия законопроекти. Г. Глав. Управ. щеше да назначи Директоръ другъ, който ще застѫпеше защитата. Сега тая постѫпка на г. Дир. на Финан. неможе да се глѣда друго-яче, освѣнъ да остане камарата сама да изработи законопроектътъ. Една банка толкова е нужна въ нашата Область и ако че се забѣлѣжи дѣйствително нѣщо, въ тоя законопроектъ, което не отговаря на цѣлта, Обл. Събрание е въ правото си да го измѣни. Вчера отложихме законопроектътъ, днесь пакъ искаме да го отложимъ че нѣмало г. Директорътъ. Г. Д-ръ Хаканов добрѣ каза, че той не иска да защищава законопроектътъ, отказалъ категорически, намъ предстои сега да се произнесемъ. По моето мнѣние като имаме тукъ правителственни комисари да разискваме членъ по членъ законопроектътъ и моля Обл. Събрание да се съгласи.

*Ст. Кьойбашиев*ъ: Именно и азъ това щехъ да кажа. По улицитѣ казватъ, че Дир. на Финан. си далъ оставката. Г. Д-ръ Хаканов сѫщото каза като официална трибуна. (Смѣхъ.) За всички е праздно далъ си или не оставката; трѣба да знаемъ официално. Такъвъ законопроектъ трѣбва да се разисква съ човѣкъ, който стои на мѣстото си. Сега

като се разисква върху отлагането му, едни казаха че трѣбва да падне законопроектъть, други не. Истина било би желателно да се разиска макарь че не присѫтствува г. Директорътъ. Добръ билъ той или не, ще стане извѣстно, когато влѣземъ въ разискването му по сѫщество. Ний приехме законопроектътъ по начало и азъ съмъ съгласенъ, че той е потрѣбенъ, затова и азъ казвамъ да отложимъ разискването му до дѣто дойде Директоръ да го защищава. Ако не дойде и тогава, ние ще го разискваме при защитата на правителственний комисарь. Азъ предлагамъ да се отложи разискването за петакъ и тогава или Директорътъ или комисарьтъ да го защищава.

К. Калчевъ: Бихъ говорилъ по тоя законопроектъ, но нѣма тукъ правителственний комисарь. Азъ не обрьщамъ внимание на това да ли Директорътъ се отказалъ или не да защищава законопроектътъ. Веднажъ Г. Глав. Управ. е внелъ законопроектътъ и той може да го оттегли, но до тогава трѣбва да го защищава, чрѣзъ своитѣ комисари, ако не чрѣзъ надлѣжний Директоръ. Азъ съмъ единъ, който имамъ намѣрение да внеса законопроектъ за банка или за кредитно учрѣждение Crédit foncier, така щото ако се отхвьрли тоя, това ще направа. Но независимо отъ това до дѣто има съобщение отъ Г. Глав. Управ., че внася законопроектътъ, естественно става, Правителството да го защищава или да го оттѣгли. То е парламентарно, тъй трѣбва да бѫде. Сега като нѣма правителственъ комисарь тукъ, естественно трѣбва да се отложи. (Гласове: да се отложи.)

В. Нейчовъ: Нѣма да кажа нѣщо ново, като кажа, че г. Глав. Управ. много пѫти се шегува съ камарата. Ако се отложи вчера законопроектътъ на банката, то бѣше повече по изключителното искание на правителственний комисарь. Слѣдователно нѣма вече тукъ единъ представитель, съ който да можемъ да състезаваме, да разискваме. Правителственнитѣ комисари казаха вчера, че не сѫ компетентни да даватъ обяснения, нѣщо което могълъ да направи само надлѣжний Директоръ: слѣдователно ако Събранието иска днесь да разисква то е противъ вчерашното рѣшение. Така азъ разбирамъ.

Д-ръ Хакановъ: Азъ отдеве станахъ да кажа, че гласуването на законопроектътъ, който има за цѣль да учреди една банка въ нашата страна, не е тъй лесно, както си го представятъ нѣкои г да, особенно учреждението на една такава банка, която се представя чрезъ тоя законопроектъ. Ще дойде време да се разисква повече и всѣки ще си даде мнѣнието, но сега да се разисква не е полезно. Никѫдѣ по свѣта не се праща отъ правителството такъвъ законопроектъ безъ то да даде обяснения защо. Г. Кьойбашиевъ каза, че азъ говоря отъ официалната трибуна, азъ бихъ казалъ по-право, че тая година той има по голѣмо качество да говори отъ официалната трибуна. (смѣхъ) Та мѣсто тия думи да кажеше, кой ще бѫде назначенъ за бѫдещий Дир. на Финанс. Това трѣбва да стане. Трѣбва да се назначи бѫдещий Директоръ, въ противенъ случай ний съ г. Нейчовъ ще считаме, че Глав. Управ. или самъ или съ правителството вкупомъ играятъ комедия. Азъ съмъ (Кьойбашиевъ отива на официалната трибуна. Смѣхъ.) избранъ депутатъ и искамъ да защищавамъ интереситѣ на своитѣ избиратели, което вида, че е добро, подкрѣпямъ и защищавамъ, та и съ тоя законопроектъ ще се вода по тоя пѫть.

Д-ръ Антонияди: (говори по гръцки.)

Председ.: Има предложение да се отложи разискването на законопроектътъ за Областната Банка.

Правит. Комис. Дир. Груевъ: Г-да! Предъ голѣмата нужда на мѣстото ни за напредване на земледѣлието и търговията, предъ видъ на голѣмото желание изказано много пѫти и въ тая камара, да се повикатъ на помощь капитали да улѣснятъ земледѣлие-

то и търговията, правителството помисли за добрѣ да приготви и представи на Обл. Събрание два законопроекта, единъ за учрѣждението на Областната Банка, а другий за кредитно учрѣждение. Правителството ги предложи съ пълна надѣжда, че Обл. Събрание ще разисква сериозно и приеме както намѣри за добрѣ, като правителството нѣма да откаже да приеме това, което Обл. Събрание желае да рѣши и за двата законопроекта. Желанието на правителството е да се улѣсни мѣстото съ капитали, това е цѣлта на правителството, такъва цѣль гонатъ законопроектитѣ. Остава нататъкъ Обл. Събрание да рѣши каквото иска съ тия законопроекти.

Предсѣд.: Настоява ли г. Кьойбашиевъ за отлагането?

Ст. Кьойбашиевъ: Да се отложи за петъкъ.

К. Величковъ: Щомъ видехме, че дойде Правителственний комисарь, който ще защищава законопроектъть, който и сега каза взглядоветѣ на Правителството за тоя законопроектъ, мисля трѣба да се разисква.

Предсѣд.: Има предложение за отлагание. Подкрѣпя ли се това предложение? (Подкрѣпя се.) Които приематъ да се отложи за петъкъ тоя законопроектъ да станатъ прави. (Приема се.)

Минуваме на вторий въпросъ на дневний редъ. (Нейчовъ: Искамъ думата да кажа нѣщо върху тоя въпросъ, нѣщо твърдѣ полезно.) За кой въпросъ? (Нейчовъ: За Областната Банка. Смѣхъ.) Предложението на г. Кьойбашиевъ се гласува и се прие. Г. Жечевъ има думата да развие запитването си.

Д-ръ Жечевъ: Ще моля г. Правителственний комисарь да каже да ли е готовъ да отговори на запитването ми.

Прав. Ком. Дир. Груевъ: За голѣма жалость г. Генералътъ извѣсти, че неможе да присѫтствува на засѣданието. (Единъ гласъ: Кажете не ще, а не неможе.) Колкото за самий въпросъ Правителството може да даде въ общи чърти изяснения. Въпросътъ е за купуването на коньe отъ Унгария. Тоя въпросъ се разглѣжда отъ Пост. Комитетъ и препоржчи се изслѣдването му на Правителството, което го проводи на Дирекц. на Финанциитѣ да го изучи по-дълго и широко, да се види, ако има нѣщо за по-нататъшно распорѣждание. Азъ това зная по тоя въпросъ и това можа да кажа. За повече подробности г. Генералътъ е въ състояние да расправи.

Д-ръ Жечевъ: По поводъ на говорението на г. комисарътъ има да прибава само това, че преди да влѣземъ въ засѣданието, видѣхъ г. Генералътъ вънъ, а г. комисарътъ казва, че немоглъ да дойде и той за него отговаря, когато бѣше казалъ, че Генералътъ ще прати човѣкъ на мѣстото си. Не зная защо г. комисарътъ си противоречи. Азъ намирамъ тукъ нѣщо което не дава никакво удовлетворение. При всичко че не съмъ развилъ запитването си; но и да го развия предчувствувамъ, че не ще ми се дадатъ желаемитѣ разяснения. Впрочемъ понеже се каза, че г. Генералътъ билъ боленъ, мисля парламентарно би било да се отложи запитването ми за нѣколко дни, но само до това време г. Генералътъ да изучи положително въпросътъ и дойде.

Д. Т. Бракаловъ: Ставамъ да обърна вниманието на почит. Обл. Събрание, върху едно грамадно противоречие въ тоя случай. Вчера г. Правителственний комисарь тържественно заяви, че законопроектътъ за Областна Банка е отъ голѣма важность, и като усѣщаше това поиска отлагането на разискването му, до когато дойде компетентний Директоръ и Обл. Събрание отложи въпросътъ и изгуби доволно време предъ видъ на тая важность. Сега не преди малко съ голѣмо удивление слушахъ отъ официалната трибуна,

че Правителството се разкаяло за онова, което казало вчера. Каза ни се, че то оставя законопроектътъ на произволътъ на Обл. Събрание. Друга пакъ по-голѣма, по'-грамадна непослѣдователность по запитването на г. Жечевъ. Каза се, че до дѣто не оздравѣе болний Генералъ неможе да се разисква запитването, сега ни се казва че могло това. Но азъ мисля, че запитването на г. Жечевъ колкото и да е важно, то се състои само въ една точка. Азъ искамъ да убѣда г. Жечева, че не само наший Генералъ е такъвъ, но и всички генерали по свѣтътъ; тѣ неискатъ да имъ се тръси смѣтка. Ако г. Жечевъ иска да неиздъхне неговото запитване, както много други, трѣба едно нѣщо да направи, да постави тъй предложението си, щото то да свари Генералътъ въ Обл. Събрание, а не Генералътъ неговото запитване. (Смѣхъ.) Мисля съ това ще бѫде удовлетворенъ.

В. Нейчовъ: Колкото за забѣлѣжката на г. Бракаловъ, относително противорѣчието по законопроектътъ за Областната Банка. . . (Предсѣд.: Сега сме на другъ въпросъ.) Но г. Бракаловъ, почитаемий мой съсѣдъ, каза по тоя въпросъ и азъ ще направа забѣлѣжка. Азъ казвамъ че нѣкои лица, които иматъ привилегия да упражняватъ магическо влияние на г. Глав. Управ., били снощи на чай при него и го убѣдили въ това, което днесь слушаме тукъ. Колкото за г. комисарътъ, който каза, че неможе, да отговори на интерпелацията, нѣма защо да се чудимъ, защото туй става много пѫти. Г. Генералътъ не е снабденъ съ сертификатъ, че е боленъ, както ние правимъ. (Бракаловъ: Той незима 40 гр. златни.) Да. Когато е тъй азъ имамъ готови 30,000 юнаци съ кринки въ рѫцѣтѣ, ще имъ кажа да станатъ болни, когато имъ се иска данъкъ, че вие пратете ако искате войска.

Правит. Ком. Дир. Груевъ: Не че г. Генералътъ не е дошелъ защото е боленъ, това не съмъ казалъ. Едни казаха, че вчера съмъ казалъ друго, а сега друго. Това не е истина. Тукъ се относи, че Обл. Събрание може да разисква както ще законопроектътъ за Областна Банка.

М. Ив. Маджаровъ: Вѣрвамъ ще се съгласите съ мене, ако кажа нѣщо по запитването — нѣма да говора за законопроектъ за банката; но по запитването на г. Котленский депутатъ. — Тукъ се прави запитване до г. Генералътъ; но то се относи повече до Правителството. Въпросътъ е такъвъ който е зелъ нѣколко фази. Правителството може само едно нѣщо да каже по него и това че въпросътъ е проводенъ на Дирекц. на Финан. и да каже до кой день ще даде окончателенъ отговоръ. Ако бѣше изслѣдванъ въпросътъ отъ Дирекцията, азъ щехъ да кажа нѣщо по него. На всѣки случай г. Директоръ Груевъ не трѣбаше да казва че не е тукъ Генералътъ, мисля нѣма си мѣстото това. Ако Генералътъ е боленъ може да прати другъ чиновникъ отъ Дирекцията си. Азъ мисля добрѣ ще направи г. Котленский депутатъ, ако настои на своето запитване. Ако днесь отъ официалната трибуна му се заяви, че не може да се отговори на запитването, да каже за кой день да се отложи.

Правит. Ком. Дир. Груевъ: Запитването ми се чини е отправено лично до Генералътъ, а не до Правителството, щото ако бѣше до Правителството, щеше да се съобщи на г. Глав. Управ. и той щеше да опълномощи своитѣ комисари да дадатъ нуждитѣ обяснения.

К. Величковъ: Чини ми се, че г. Маджаровъ каза това което е необходимо да се направи въ случайтъ. Г. Жечевъ може да направи своето запитване безъ да глѣда да ли е тукъ Генералътъ или не. При това въпросътъ за който се касае неговото запитване е станалъ Правителственъ. Касае се за контрактитѣ които се праватъ отъ самото

Правителство. Не стига това ; но Пост. Комитетъ се занимава нѣколко дни съ въпросътъ и издаде рѣшение, да моли Правителството да подѣйствува щото да изслѣдва и предаде на сждъ онния лица, които сж принесли загуба на Областний ковчегъ. При такова важно рѣшение, не можа да разбере, че е мислимо, щото г. Глав. Управ. и Частний му Съвѣтъ да се не занимаятъ сериозно съ въпроса. А инакъ се явява въпросътъ, да ли Правителството не е зело въ внимание рѣшението на Пост. Комитетъ, а го е оставило миндерь алтж. Тоя въпросъ е толкова изученъ отъ Правителството, щото отговорътъ на това запитване едва ли има нужда да се очаква отъ Генералътъ. Г. комисарътъ каза това и това. Може би той да иска слѣдъ два дни да отговори и да иска развиването на запитването. Това е практиката и е добра, като може по-свѣстно да се отговори на запитването. Г. Дир. на Просвѣщението изпълнява длъжностьта на комисарь на г. Глав. Управ., и въ качеството си на такъвъ той каза, че въпросътъ е пратенъ на Дирекц. на Финан. за по-голѣмо изучване. Той може да се задължи само съ това, ако иска, да каже, че когато се повърне назадъ въпросътъ, тогава да даде нуждитѣ обяснения. Но на всѣки начинъ запитването не трѣба да остане, понеже се касае до материална важность. Азъ се научихъ, че Генералътъ си далъ оставката отъ Директорството. Не зная г. комисарътъ да ли ще бжде тъй добръ да ни каже до колко тия слухове сж вѣрни. И както се научавамъ далъ си оставката право на министрътъ въ Цариградъ. (Нейчовъ : Ще работи Глав. Управитель да замѣсти. Смѣхъ. Предсѣд. : Моля г. Нейчовъ.) Ако е истина това г. Жечевъ трѣбало би да чака цѣла година за отговоръ. За това той да развие сега запитването си, че е много важно. Касае се не само за нѣколко хиляди лири, а иска се да се знае какъ сж се употрѣбили тия пари, защото сж дадени за конье, които не сж годни и пр.

Прав. Ком. Дир. Гуевъ: Азъ казахъ, че запитването е пратено на Дирекц на войната и по него немога да дамъ повече обяснения отъ тия, които дадохъ.

К. Калчевъ: Първо ще направа бѣлѣжка върху думитѣ на г. Нейчовъ, които спомѣна въ камарата. Може да се позволи това за насмѣшка, но вънъ, а не разумѣвамъ. г. Нейчовъ това да каже, че можатъ неговитѣ избиратели съ кринки въ ржцѣ да се опълчатъ противъ събирателитѣ на данъкътъ. Самитѣ представители когато напуснатъ камарата, както Сръбскитѣ радикали, неможатъ да кажатъ това, освѣнъ вънъ отъ камарата. (Нейчовъ : Скоро ще дойде и това.)

Колкото за интерпелацията сега, Обл. Събрание разбира, че се е пратила на Правителството. Г. Глав. Управ. законополага съ Обл. Събрание, никой неможе да иска непремѣнно надлѣжний Директоръ да дава обяснения. Главното е че Правителственнитѣ комисари можатъ да искатъ свѣдения отъ директоритѣ или отъ г. Глав. Управ., който се представлява чрезъ тѣхъ и да обяснатъ. До дѣто има комисарь Правителственъ тукъ не трѣба да се мисли друго-яче. Желателно би било всѣкога да интерпелираме Правителството, а не директоритѣ. Всѣки пжть Правителственний комисарь може да отлага въпросътъ, до дѣто земе свѣдения. Но веднажъ за винаги трѣба да се разбере че Правителственний комисарь отговаря за всѣки въпросъ. Обясненията на г. Дир. на Просвѣщението по сегашната интерпелация не сж удовлетворителни и той грѣши като каза, че въпросътъ е пратенъ на Дир. на Финан , защото Събранието може да не чака, но то може да иска сега да му се отговори, толкова повече, че въпросътъ е отдавнашенъ. Ако не се даде такъвъ отговоръ камарата сама може да пристжпи къмъ разискването на въпросътъ, който е доволно разясненъ. Г. Жечевъ добрѣ ще направи да отложи за утрѣ запитването

си, да може Правит. комисарь да се съвѣтва съ г. Глав. Управ., че да дойде или той или надлѣжний Директоръ да даде обяснения.

Д-ръ Жечевъ: Азъ като Румелиецъ като членъ въ тая комисия — Областното Събрание — желая да има то по-голѣми права, каквито въ нашитѣ възхищения много пѫти пожелавами. Въ другитѣ дѣржави конституционни всѣко запитване се праща на надлѣжний министръ, нашето Обл. Събрание има такъвъ характеръ, че запитванията се пращатъ до правителството, тъй като наший Глав. Управитель се представлява отъ свои комисари и тѣ, като парламентаренъ обичай, отговарятъ отъ страна на правителството на всѣки въпросъ, който се задава въ камарата. Сега моето запитване се относи до Дир. на Милицията; но като зема всичко горне въ съображение и всичко исказано отъ моитѣ събратия, ще кажа, че правителството било би въ състояние да отговори на моето запитване. За това съгласявамъ се съ г. Калчева да отложа запитването си за утрѣ, да може да се приготви г. комисарьтъ да отговори.

Предсѣд.: Подкрѣпа ли се това отлагание?

Прав. Комис. Дир. Груевъ: Г. Жечевъ отложи запитването си за утрѣ и иска нѣкакви обяснения. Въ първихъ незная какви обяснения ще иска и второ, повтарямъ, че въпросътъ е пратенъ на Дир. на Финан., а до дѣто отъ тамъ не се добиятъ свѣдения, правителството нѣма възможность да даде по-удовлетворителни обяснения. (Единъ гласъ: Искамъ думата върху отлагането.)

Предсѣд.: Които сж за отлагането да станатъ прави. (Пада.) Г. Жечевъ има думата да развие запитването си.

Д-ръ Жечевъ: Г-да! Моето запитване наистина се относи върху купуването на нѣколко конье, числото на които послѣ ще кажа, отъ нашето правителство, въ мѣсецъ Юний на настоящата година. Тия конье се купиха за ескадронътъ и полубатарията. Правителството поставено въ нужда за купуването на такива конье помисли отъ гдѣ можатъ да се набавятъ добри конье и съ умѣрена цѣна. Понеже по-напрѣдъ казахъ, че правителството си помага отъ свои хора, сега и въ тоя случай съ свои хора трѣбало е да си помага за да купи тия конье отъ Унгария. До дѣто се стигне часътъ за сключване на контрактитѣ, трѣбвало да се водятъ преговори съ Максимъ Швимеръ. Въ тия писменни преговори е било казано, че коньетѣ за да се считатъ съвършенно продадени, трѣбвало да преминатъ презъ прегледътъ на двѣ комисии, отъ които едната да отиде на мѣстото, а другата, която окончателно ще приеме коньетѣ, да бѫде въ Ломъ. Първата комисия отиде въ Темишваръ и състоеше само отъ капитанъ Валтеръ. Споредъ мене, г-да, и по практиката приета на всѣкѫдѣ, когато се провожда комисия, такава неможе да състои само отъ едно лице; но най-малко отъ три лица, т. е. отъ двама души военни и единъ ветеринарь. Първата комисия както казахъ, като е станала само отъ капитанъ Валтера, е незаконна. Но както и да е азъ указвамъ само на тоя фактъ не малко интересенъ. Капитанъ Фитинговъ устно или писменно заповѣдалъ и молилъ Валтера, когато тръгналъ отъ тукъ, да се придържа отъ поемнитѣ условия и казалъ, че нѣма да бѫдѫтъ приети коньетѣ, ако не отговарятъ на условията, било, че били малки, куци, болнави, слѣпи и пр. Да видимъ какви конье е зелъ капитанъ Валтеръ. Той казва, че имало ветеринаръ на мѣстото и прегледвалъ коньетѣ, но да ли е зелъ поне свидѣтелство отъ ветеринарьтъ и подписано отъ Темишварский кметъ, което е необходимо да го оправдае? Послѣ слѣдъ като зелъ коньетѣ провожда ги въ Ломъ. Тамъ чакала втората комисия, която и трѣбвало да приеме окончателно коньетѣ. Тая комисия състояла отъ единъ офицеринъ, даже вѣстници-

тѣ говориха за това та правителството прати нѣкой си поручикъ Балабановъ и военний ветеринарь. Тая комисия пречакала коньетѣ въ Ломь и се произнесла противъ тѣхъ Сега има още едно да забѣлѣжа. Казахъ по-напрѣдъ, че самъ Валтеръ отиде въ Темишваръ за комисия вмѣсто трима души. Освѣнъ това за мене е още въпросъ, защо се проводи чужденецъ офицеринъ, а не мѣстенъ. Тая практика може би да я имало въ други държави, че е имало време, когато сж се ползували отъ чужденцитѣ. Но да ли сж пращали хора чужденци, тамъ дѣто трѣбвало да се харчатъ пари? Както казахъ комисията въ Ломъ намѣрила коньетѣ лоши и се произнесла противъ тѣхъ. Даже направила протоколъ, който изказва лошевинитѣ на коньетѣ и на тоя протоколъ самий предприемачъ Винлеръ се я подписалъ (Нейчовъ: Да се четатъ слова, това е противъ членоветѣ на Ор. Уставъ.) Тукъ азъ не чета нищо, само глѣдамъ бѣлѣжки по поемнитѣ условия. Чл. 4 на контракта казва, че депозитътъ 5000 фиорина когото г. Швимеръ трѣба да даде на Елшрихъ Телбицъ, нотариусъ въ Темишваръ, ще се повърне на Швимера когато се подпише протоколътъ за окончателното приемание на коньетѣ и пр. Послѣ казва, че нѣма да се повърне тоя депозитъ, ако Швимеръ не е испълнилъ напълно поемнитѣ условия. Коньетѣ обаче не излѣзли споредъ условията. Слѣдъ окончателното имъ обаче приемание тукъ, съставилъ се протоколъ, който не дава позволение да се повръща кауцията; но пакъ тая кауция е повърната. Числото на купенитѣ конье за полубатарията е 45 по 578 фр., а за кавалерията 60 по 480 фр. А на възрастъ трѣбало да бѫдатъ по условията отъ 4 минимумъ до 7 максимумъ години. Колкото за годинитѣ на коньетѣ, тѣ имали повече отъ 7 год., и самата комисия въ Ломь, която приела коньетѣ прегледала ги и съставала протоколъ като указала недугитѣ имъ и не такива каквито се изискватъ отъ поемнитѣ условия. Послѣ комисията която трѣбаше да приеме окончателно коньетѣ тукъ въ Пловдивъ, сжщо намѣрила коньетѣ малки, куци, слѣпи, съ ревматизмъ (Нейчовъ: като Румелийската Милиция. Смѣхъ) Сега когато комисията въ Ломь се произнела не тъй добрѣ за коньетѣ както и тая тукъ трѣбало да се задържи кауцията, защото споредъ контракта, ако коньетѣ сж лоши кауцията се задържа; но тя е повърната. Послѣ предприемачътъ казва, въ забѣлѣжка на контракта, че притежава писмо отъ капитанъ Фитинговъ. По поводъ на тоя въпросъ е писано въ вѣстницитѣ и Пост. Комитетъ е правилъ преписка съ щабътъ и е искалъ това писмо; но Директорътъ отговорилъ, че не е официално. Споредъ мене пакъ това писмо сжществува и той (капитанъ Фитинговъ) го е писалъ въ качеството си на адютантинъ. Всичко показва че го има. Слѣдователно за мене е фактъ, че въ тоя случай има тайно и бихъ искалъ да се види това писмо. Инакъ неможа да разумѣя какъ можатъ да бѫдатъ приети мимо условията конье куци, слѣпи, сакати и пр. Ако нѣма нѣщо тайно Фитинговъ не би ималъ дързость да даде такова писмо и дързость да приеме такива конье. Това е всичко което имахъ да кажа.

Д. Т. Бракаловъ: Искамъ да искажа нѣщо съвършенно друго отъ това, което говори г. Жечевъ, но мисля нѣма да ми се позволи; ако ми се позволеше . . . (Предсѣд.: Върху запитването.) Г. Жечевъ по-напредъ отложи запитването си, послѣ зорленъ го накараха да го развие. Имаме споръ да ли може да развие запитването си той, въ отсѫтствието на Генералъ Стреккеръ. (Предсѣд: Такъвъ споръ нѣмаше. Говорете върху запитването.) Сега азъ разбрахъ и се убѣдихъ твърдѣ хубаво отъ всичко приказано каква е работата; но желая отъ официалната трибуна да се каже да ли е истина всичко това, което каза негова милость, че имало и тайно писмо, което компрометирало Румелия; но глѣдамъ комисарътъ премълчава. Трѣба да се увѣримъ още, че и Дир. на Милиц. . . . (Пред-

сѣд.: Моля не е това въпросътъ.) Да се увѣримъ поне да ли Пост. Комитетъ се е занималъ съ въпросътъ, да ли е имало такива кьорави конье. Ако г. комисарътъ сега неможе да отговори, да каже кога може, защото може да има като мене много петърпѣливи представители, а пакъ отговоръ може да се даде до неопредѣленно време, та неможемъ да търпимъ.

Прав. Комис. Дир. Груевъ: Казахъ че въпросътъ е пратенъ на Дир. на Финан. и Правителството до дѣто не види резултатътъ на изслѣдванията, не може да каже нищо удовлетворително; до дѣто не получи свѣдения отъ Дир. на Фин. не може. (Бракаловъ: Ами за оставкитѣ на двамина Директори?) Не ми е извѣстено за това.

Предсѣд.: Г. Комисарътъ иска да се отложи отговоръ за другъ день?

Прав. Ком. Дир. Груевъ: Казахъ че до дѣто не приеме Правителството свѣдения неможе да се даде отговоръ. А кога ще се дадатъ тия свѣдения неможа да опредѣля.

Ст. Къойбашиевъ: Азъ щехъ да говора върху запитването отъ г. Жечева; но понеже г. комисарь неможе да даде сега обяснения, добрѣ е да каже, именно кой день ще даде тия обяснения, само да не бѫде слѣдъ сесията.

М. Ив. Маджаровъ: Наистина дѣлото е въ Дир. на Финан.; но Директорътъ бѣше пратилъ преди 3—4 дни да се предаде дѣлото на сѫдилището. Сега преди единъ или два деня получи се писмо да остане пакъ дѣлото до дѣто се изучи по-добрѣ, че имало още нѣкои писма, които трѣбвало да се прегледатъ. Понеже се иска отговоръ на запитването и понеже Правителството чака слѣдствието на изслѣдването отъ Дир. на Финан., азъ като чиновникъ отъ тая Дирекц. ще кажа че дѣлото ще се свърши преди ключването на сесията.

Д-ръ Дагоровъ: Г-да! Не веднажъ сме слушали тукъ разни интерпелации къмъ Генералътъ. Много чудовни работи отъ началото на нашето управление станаха и постоянно слѣдватъ въ Милицията. Азъ мисля никой отъ почит. ми събратия въ Обл. Събрание не ще да се съмнѣва върху запитването отъ г. Жечевъ. За да може да се предрѣши или Обл. Събрание да си състави мнѣние за него, азъ мисля трѣбва да се рѣши да ни се съобщи отъ официалната трибуна едно нѣщо и тогава въпросътъ много лесно ще се рѣши. Именно въпросътъ е тоя. Г. Величковъ отодеви много добрѣ спомѣна и азъ зачухъ тукъ-тамъ да се говори, че дѣйствително Генералъ Стреккеръ билъ си далъ оставката и то не на Г. Глав. Управ., но писменно на Министрътъ въ Цариградъ да го оттегли. Даже до колкото се научихъ Генералътъ за това писмо съобщилъ на Г. Глав. Управитель. Желателно би било щото представителътъ на Правителството да дадеше свѣдения да ли това е истина, да ли знае нѣщо по оставката на Генералъ Стреккеръ. (Предсѣд.: Това не е предмѣтътъ.) Ако би това е тъй какъ ще се даде край на запитването на г. Жечевъ? Когато рапортътъ на Пост. Комитетъ говори за тоя много шуменъ въпросъ, трѣбва да обърнемъ внимание сериозно. Самъ Пост. Комит. констатира фактътъ и представя го тъй, както представи г. Жечевъ, че коньетѣ сѫ купени съвършенно произволно, че сѫ изразходвани огромни сумми за конье хроми, сакати, болнави и пр. Нѣма съмнѣние това е доказано. Ако днесь неможе да се дадатъ разяснения отъ официалната трибуна, то нека остане за по-послѣ, за твърдѣ късъ срокъ, въ който тя ще бѫде въ състояние да даде разяснения. Камарата трѣбва да издирва злоупотрѣбленията и веднажъ за всегда да даде край на тая интерпелация, да очисти плевелитѣ отъ нашата Милиция, за която отива огромна часть отъ бюджетътъ, а въ която самото началство нѣма дисциплина. Азъ моля Правителството часъ по-скоро да даде разясненията за въпросътъ, да може Събранието да се сезира и произнесе окончателно.

В. Нейчовъ: Г-да! Интерпелацията на почитаемий ми другаръ е твърдѣ интересна. Наистина трѣба да милѣемъ за паритѣ, да плачемъ за нашата Милиция. Отъ друга страна трѣба да милѣемъ щото хората да се не качватъ на конье сакати вѣщественно. Предложението на г. г. Кьойбашиевъ и Дагоровъ има си мѣстото, че трѣба да се опредѣли деньтъ за отговоръ. Трѣба да признаемъ фактътъ, че Правителството има нѣкои тайна въ инструкциитѣ — да ги нарека така — като е върнало паритѣ, — това е злоупотрѣбление. Какъ е то усърдно когато иска и събира пари, така и Обл. Събрание трѣба да е строго да иска хесапъ. Ако сега да не търси хесапъ за толкова ясенъ въпросъ, за толкова пресенъ въпросъ, като и самата комисия се произнесла противъ недугавитѣ конье, незная въ какъвъ други по̀-добръ случай Обл. Събрание може да бѫде строго както трѣба.

Сега се говори за оставката на генералъ Стреккеръ, отъ друга страна се каза, че дѣлото било въ Дир. на Финан. Отъ всичко това не можа да си обясна, освѣнъ че се иска потѫпкване на дѣлото. Г-да! Много пѫти се случава когато има да се тури отъ Обл. Събрание една работа на мегданъ, Г. Глав. Управ. си дава *вѣтото* за понататъшно изслѣдване. Фактътъ е на мегданъ, г-да, и нѣма що да се доказва. Дѣлото да се прати на сѫдилището за изслѣдване. Ако камарата милѣе за своето достолѣпие, ако тя милѣе за своитѣ пари, трѣба да каже, че има тукъ злодѣяние, да предаде виновнийтъ на Правосѫдието, който и да е той.

Колкото за оставката на г. Генералътъ, да ли е дѣйствителна или не трѣба да чуемъ отъ авторитетни уста, отъ човѣкъ, който ходи всѣки день при г. Глав. Управ., който зяпа всѣки день въ устата му. Отъ официалната трибуна не ни се каза за това нѣщо; отъ тамъ не слушаме освѣнъ едно мълчание. (Смѣхъ.) Всичко това ще да ни увѣри още, че, когато работата у насъ се относи до военни, чакатъ се хората да си напълнатъ джобоветѣ, а когато ги викаме тукъ праватъ се на болни. Г-да, вие по-Кесяковихте Пост. Комитетъ, да по-Кесяковимъ и Милицията за да тръгне работата по-добрѣ! Но г-да! работата е сериозна, трѣба да се стрѣснемъ, да търсимъ строго хесапъ.

К. Калчевъ: Жалното е че представителитѣ тукъ сами трѣба да си разяснятъ работата, когато разясненията трѣба да се дадатъ отъ официалната трибуна. Тукъ е въпросътъ друго-яче, а не тъй както г. Дир. на Просвѣщението, Правител. комисарь иска да каже. Отъ издирването на дѣлото по купуването на коньетѣ е констатиранъ фактътъ, че има главенъ виновникъ на злоупотрѣбленията. Това Пост. Комитетъ е издирилъ и като съобщи на г. Глав. Управ., той неможа да откаже и каза, че дѣйствително е тъй. Сега какво става? — Нѣкои се смѣятъ види се, — но азъ зная, че г. Глав. Управ. е челъ работата и я пратилъ на Дир. на Финан. да констатира загубитѣ на Областний ковчегъ. Защото тукъ Обл. Събрание нѣма нужда да прави математически смѣтки. Виновнитѣ сѫ двама офицери и тѣ трѣба да се предадатъ на сѫдъ; това трѣбаше сега да се отговори отъ официалната трибуна. Повтарямъ да кажа, че ние не сме да правимъ смѣтки тукъ. Стига за насъ фактътъ констатиранъ, че има хора виновни, които трѣба да се предадатъ на сѫдъ. За това именно Правител. комисарь да не иска срокъ за неопредѣленно време, но да каже опредѣленно кога може да даде отговоръ. Тогава да ни се отговори така или инакъ, Обл. Събрание ще се занимае и да види какво ще рѣши.

Д. Милковскій: Не е прьвъ пѫть дѣто се говори за тоя въпросъ, именно за тия г-да офицери, които стоятъ съ контракти въ нашата Область. Това е втори пѫть за купуване на такива конье. Пакъ за извѣстний вече капитанъ Фитинговъ и другъ пѫть се е подигалъ въпросъ и още много пѫти ще се подига. Г. Калчевъ каза, че дѣлото е

пратено на Дир. на Финан. да види колко сж загубитѣ за Областний ковчегъ, тогава да се осждатъ виновнитѣ. Но тия г-да виновни, ако стоятъ въ нашата страна, до дѣто се осждатъ, поне азъ съмъ увѣренъ тъй, тѣ ще изкрадатъ още толкова. Впрочемъ вмѣсто да ги оставяме да крадатъ още Областната касса, много по-добрѣ ще бѫде да кажемъ тукъ, да препоржчимъ на Правителството да ги отчисли. Да махне Правителството тия офицери, да се отървемъ веднажъ за всегда отъ тѣхъ, ексикъ да имъ сж и паритѣ и всичко. Азъ съмъ на мнѣние да се препоржчи на Правителството да ги махне отъ тукъ. Азъ незная какво ще бѫде предложението на г. запитвачьтъ, но азъ съмъ на мнѣние, че, ако предложи такова предложение, ще го подкрѣпа съ всичката си сила.

Д-ръ Жечевъ: Съгласявамъ се съ г. комисарьтъ да се отложи отговорътъ на запитването ми още за нѣколко дни. Но нека каже въ кой день ще отговори, именно въ тая сесия. Азъ желая моята интерпелация да не остане безплодна, но да се даде надлѣжний отговоръ. Азъ ще направа предложение и Обл. Събрание ако го намѣри за добро, да го гласува, ако не да го отхвърли. Ще го направа само да вида, да ли ще се благодаря отъ отговорътъ или не, за да си направа своето заключение.

Правител. Комис. Дир. Груевъ: Много се говори по тоя въпросъ и нѣкои г-да отъ депутатитѣ говорѣха тъй убѣдително, като, че е явна кражбата и свършена работа. Азъ повтарямъ да кажа, че правителството не е изучило добрѣ работата. Ако Пост. Комитетъ я е изучилъ, можеше да предложи нѣщо, но правителството на което е предложенъ въпросътъ длъжно е да го изучи по-сериозно. Понеже настоявате да опредѣли кой день да дамъ отговоръ, азъ ще питамъ г. Глав. Управ. и обяснение може би ще дамъ идущата седмица; но пакъ окончателно неможа да кажа. (гласове: прието.)

Предсѣд.: Г. Комисарь ще опредѣли ли кой день въ идущата седмица? (Комис.: Идущата срѣда) Тогава минуваме на слѣдующий дневенъ редъ, именно запитването на г. Дагоровъ. Г. запитвачьтъ има думата да развие запитването си.

Д-ръ Дагоровъ: Г-да! Моето запитване състои и се относи до Дир. на Финан., който не е тукъ и понеже се относи до сжщий Директоръ, до когото е и законопроектътъ за банката желая да се отложи за идущето засѣдание.

Прав. Ком. Дир. Груевъ: По запитването на г. Дагоровъ, относително поправителнитѣ бюджети за послѣднитѣ години, можа да отговора на кратко.

Д-ръ Дагоровъ: Моето запитване състои въ туй: по кои причини г. Дир. на Финан., съгласно съ чл. 107 и 101 на Ор. Уставъ не е пратилъ поправителнитѣ бюджети за 1881/82 и 1882/83 финанциална година? За да успокоя правител. комисарь, азъ като членъ на бюджетарната комисия, честь имамъ да му кажа, че поправителнитѣ бюджети за 1879/80, 1880/81 стоятъ, а другитѣ ги нѣма, когато тѣ съгласно съ чл. 107 на Ор. Уставъ., трѣбваше да се внесатъ 15 дни напредъ въ Пост. Комитетъ, преди да се отвори Обл. Събрание. Тѣ не сж внесени и до сега и въ Обл. Събрание. Колкото за поправителнийтъ бюджетъ за 1883/84 год., неможе да се настои за внасянието му, понеже чл. 101 на Ор. Уставъ дава право на Дир. на Финан. да го представи найкъсно въ слѣдующата сесия. Азъ питамъ да ли г. правител. комисарь ще може да обясни причинитѣ, по които оние бюджети не сж представени до сега?

Прав. Ком. Дир. Груевъ: По свѣденията, които имамъ отъ г. Дир. на Финан. относително послѣднитѣ поправителни бюджети за 1881/82 и 1882/83, той казваше, че ще бѫдатъ внесени наскоро. Това можа да отговора и това зная.

Д-ръ Дагоровъ: Азъ за това именно молехъ и изказахъ желание да се отложи за-

питването ми до дѣто дойде г. Дир. на Финан. За това пакъ моля Обл. Събрание да отложи запитването ми за идущето засѣдание. Ако г. Дир. на Финан. не дойде тукъ, то ще искамъ обяснение отъ бѫдящий новъ Директоръ, назначението на когото, по желанието на г. Д-ръ Хаканов, ще стане по-скоро.

Д. Т. Бракаловъ: Сѫщо щехъ да кажа, което каза и Д-ръ Дагоровъ. Желанието ми е да бѫда пасивенъ, до когато се приказва за отсѫтствията на Директори. (смѣхъ)

Предсѣд: Минуваме на слѣдующий дневенъ редъ, който е запитването на г. Нейчовъ. Моля г. Нейчовъ да развие запитването си.

В. Нейчовъ: Г-да! Членъ 98 на Ор. Уставъ казва, че Глав. Управ. влиза въ съобщение съ Обл. Събрание писменно или чрезъ единъ или повече глав. администратори. Втората алинея казва, че трѣба, въ всѣко засѣдание да се представлява Глав. Управ, поне чрезъ нѣкой главенъ администраторъ или чрезъ комисарь. Слѣдователно г. Глав. Управ. е правъ като казваше завчера чрезъ едно съобщение, че рѣшенията на Обл. Събрание, къмъ които директори и да се пращатъ чрезъ него, инакъ ще остават безъ слѣдствие. Глав. Управитель като говори тъй мисли се главенъ администраторъ на Портата, като субалтернъ. Тукъ, г-да, моето запитване се относи на г. Глав. Управитель, въ лицето негово, къмъ единъ неговъ главенъ администраторъ. Слѣдователно макарь да отсѫтствува главний администраторъ, моето запитване твърдѣ легално, може да се развие предъ комисара.

Г-да! Моето запитване се състои въ това: защо когато Орган. Уставъ предписва, че до 32 год. включително можатъ да се зематъ хора резервисти, защо военното управление въ Пазарджикъ зема хора съ възрасть 34-36 годишна? Защо такива хора да се глобяватъ, да се затварятъ въ кочини, когато тѣ възражаватъ, че законътъ не ги задължава за това. Г-да! Законоположителитѣ на наший Ор. Уставъ сѫ имали предъ видъ — да снабдятъ нашата Область съ военна сила, да чува страната ни отъ разни напасти. Но отъ друга страна не сѫ имали предъ видъ да оставатъ тая малка военна сила, която трѣба да е въ състояние да гони разбойницитѣ които крадатъ, да бѫде едно събрание отъ разбойници, или едно събрание отъ нещастни човѣци. Тия сѫ човѣци 34-38 годишни, такива човѣци сѫ домовладици, наставници на семейства, тия човѣци ако трѣба Областьта да бранатъ, трѣба да сѫ хора съ упражнени мишци. Знаемъ нашитѣ хора се женатъ на 18-20 год., тѣ се грижатъ, да работатъ, да обличатъ готовитѣ солдати, да даватъ на директоритѣ и чиновници плата, както и още да даватъ сила за война. Азъ питамъ защо командирътъ на Т. Пазарджикското военно окржжие заставя човѣци, мѫже отъ Панагюрище, човѣци, които напълно разбиратъ своитѣ права, защо ги глобява и заставя ги да мѫтатъ градътъ, защо да се относи така звѣрски съ тѣхъ?

Прав. Комис. Дир. Груевъ: По свѣденията които имамъ отъ щабътъ и г. Генералътъ по тоя въпросъ, Правителството незнае по какъвъ случай сѫ вписани по селата по-голѣми хора отъ опредѣленитѣ години. Ако иматъ оплаквания такива хора да се отнесѫтъ до надлѣжното кметство, което държи списъцитѣ и което записва хората.

В. Нейчовъ: Когато направихъ запитването си, направихъ го само по слухъ, като въ сѫщото време поискахъ свѣдения. Сега разбрахъ, че работата била по-голѣма отъ колкото я знаяхъ. Ето напримѣръ какъ отговаря Панагюрский кметъ: (чете) Забѣлѣжете още че има много записани въ миналата година, когато се промулгира настоящий Ор. Уставъ и когато се основа военното тѣло у насъ. Тѣ не веднажъ сѫ се отнасяли съ оплаквания до надлѣжното мѣсто, но намѣсто удовлетворение сѫ били затваряни и глобява-

ни. Азъ имамъ такива увѣрения и на основание на такива, права интерпелацията си. Имамъ факти опредѣлени. Когато пръвъ пѫть се постави интерпелацията ми на редъ Генералътъ клюмна съ око и грациозно поиска да му опредѣла фактитѣ. Азъ му казахъ че имамъ факти; но запитването въ общъ терминъ трѣба ли да го опредѣла съ факти. Но пакъ направихъ длъжностьта си и Генералътъ не ми даде удовлетворителенъ отговоръ.

Истина е, г-да, че командирътъ на Т. Пазарджикското военно окржжие е човѣкъ съ дебелашко повѣдение, съ свирепи отношения. Отнася се съ Панагюрци така като че ги има отговорни войници, той се отнася съ тѣхъ твърдѣ непріятелски. Той е достигналъ до тамъ щото въ време на маневритѣ есенесь си е дозволилъ да отпусне другитѣ момци, а 150 души Панагюрци е оставилъ цѣла нощь безъ хлѣбъ, да ги наказва, защото сж Панагюрци. Казватъ му: г-не нѣмаме хлѣбъ; той ги напада съ псувни. Намѣрили се нѣкои патриоти, че имъ дали да закусатъ хлѣбъ. Заранъта далъ заповѣдь около 100 души да се държатъ въ Панагюрище до три дена на слънчевнитѣ зари и на дъжда. Това командиръ ли е, г-да, или що? Азъ питамъ да ли тъй се праватъ защитници на отечеството?

Прав. Ком. Дир. Груевъ: Г. Нейчовъ направи едно запитване на което му отговорихъ, незная какво повече обяснение иска. Матрикулярнитѣ списъци се праватъ отъ кметоветѣ, ако нѣкои за да избѣгнатъ служба сж се казали на повече години, а кметътъ е ги писалъ, Правителството не се мѣси. На всѣки начинъ въ тоя случай, военнитѣ власти не сж виновати. Които сж онеправдани да се разправатъ съ кмета.

Д. Т. Бракаловъ: По запитването на г. Нейчовъ излиза, че официалната трибуна, особенно генералъ Стреккеръ, нѣма данни именно за тия лица, които сж онеправдани. Азъ ще моля г. Нейчовъ да отложи запитването си до неопредѣленно време, до дѣто г. Генералътъ добие свѣдения. (Смѣхъ.) За тия лица, които самъ г. Нейчовъ не е викалъ за да ги знае, да се испита да ли има такива хора, по какъвъ начинъ се е отнасяла къмъ тѣхъ военната власть, особенно командирътъ. Трѣба да се обърне, въ такъвъ случай, особенно внимание щото тия, които се обучаватъ, тия хора, които плащатъ и данъкъ и даватъ войска за милицията ни, на тия имъ се продава мостра отъ самитѣ лица, които тѣ плащатъ и плащатъ не за друго, а да гонатъ ужъ разбойницитѣ, а пакъ тѣ сами сж принудени да се бранатъ. Командирътъ до дѣто чуе и му се дадатъ извѣстия, до дѣто се приготви, хората сами се защищаватъ и падатъ мрътви, а оня послѣ дава заповѣди и гони вѣтрътъ. За това г. Нейчовъ да отложи запитването си да очаква подробенъ отговоръ. Правителството трѣба да разбере, че хората нетрѣба да се презиратъ като добитъкъ и тѣ сж граждани, макарь и селени, и селенитѣ сж граждани и тѣ трѣба да иматъ равни права съ гражданитѣ, защото и тѣ тѣглатъ всички незгодности и теготии, и непристойно е за Правителството да се отнася съ тѣхъ по друго-яче. Азъ, г-да, зная факти на които бѣхъ очевидецъ, които свидѣтелствуватъ колко Генералътъ глѣда мрътво работата си. Нѣка познае Генералътъ, че у Българина има сърце на воененъ човѣкъ. Той не е хвърленъ като дѣте, влизалъ е въ военни упражнения, въ маневри и той е видѣлъ огжнь. Азъ съмъ глѣдалъ кои бѣгатъ, зная кои пияници третиратъ войницитѣ... (Предсѣд.: Моля Вжтр. Правилникъ да се пази.) На вторъ пѫть ще се паза. (Смѣхъ.) Наший Генералъ веднажъ употрѣби милиционеритѣ които се обучаватъ на походъ, остави Българи, Грьци, Турци гладни и боси, държа ги да треператъ цѣлъ день, само защото щели да отиватъ три часа далечь да гасжтъ пожарь. Види се г. Генералътъ си въобразява за Милицията като за нѣщо добитъкъ за да гаси огжнь. Азъ моля пакъ Правителството да земе мѣрки, да се не подиграватъ съ тия хора.

Мех. Хулюси: (Говори по турски.)

В. Нейчовъ: Г-нъ Хулюси, види се, неразбра какво съмъ казалъ, и, ако и да му се иска да е разбралъ, но не е разбралъ. Азъ зная, че има комисия, която въ кржга на своитѣ права и длъжности, може да освобождава, но трѣба да признаемъ сжщо, че тия комисии повечето се съставляватъ отъ хора, които твърдѣ малко заслужватъ да ги наречемъ достойни, и че тѣ за повече нѣщо да праватъ сж неспособни, но само ударятъ една черта и то за бадева. Тукъ има факти. Дружинний командиръ на Т. Пазарджикската Дружина има за милиционери достатъчно хора, и съ тѣхъ той постжпва по волята си, и имъ налага всичко което той иска. Това азъ утвърдявамъ енергично, че той се относя къмъ тия хора така жестоко, така подло, нахално и пр. щото повече и неможе да бжде търпимо. Ако на моитѣ увѣрения недавате вѣра, то тогава, ако искате, да ви доведа една депутация отъ 200-300 души. Но азъ мисля, че това не е нуждно, тъй като тѣ иматъ тукъ представитель и той може да направи достатъчно нѣщо заради тѣхъ; има право да прави въ тѣхно име всичко нуждно, и заявленията му трѣба да се взиматъ въ внимание, а не само тъй Правителството да се подиграва съ интерпелациитѣ на представителитѣ. Азъ утвърдявамъ въ името на моитѣ избиратели, че за тѣхъ името Правосждие е всѣкога еднакво, но има нѣкои, които сж рѣшени и на друго нѣщо, и на други мѣрки, — и това трѣба да се знае. — Азъ настоявамъ прочее, щото Правителството сега категорически да отговори: — да ли то знае тия нѣща или ги незнае, и ще ли да ги изучи, — и азъ, ще се съглася да отложа интерпелацията си, само до тогава, до като ги то изучи. Не се удовлетворявамъ съ това що се каза, че Правителството нѣмало било за това никакви свѣдения, че незнаяло нищо, че не биле му дадени факти, не съмъ му ги билъ представилъ въ подробности. Ако то иска да ги знае, може и да ги изиска. Да изиска отъ командиръть на Т. Пазарджикската Дружина, той да му представи и каже, че има или нѣма такива поразителни факти До като непредстави Правителството рапортъ, телеграма и пр. че интерпелацията на Панагюрский представитель е съвсѣмъ лишена отъ факти, — до тогава и азъ, Панагюрски депутатъ, който дьржа кесията на толкова данъко-плащачи, не се удовлетворявамъ; азъ имамъ доказателства, че всѣко едно казано отъ мене е истинна. А колкото за това дѣто каза г. Комисарьть, че нѣмалъ свѣдения, добрѣ тогава и азъ права снисхождение, да чакамъ до като се сдобие съ такива, азъ съмъ мусаделия и отстжпчивъ; нека испита Правителството, азъ ще чакамъ, но съ това само условие да глѣда да испита работата часъ по-скоро.

Правит. Ком. Дир. Груевъ: Правителството не е да не желае да удовлетвори запитвачьть, то желае, но ако имаше всички тия свѣдения на ржка, които нѣма за сега. За да може Правителството да знае какво трѣба да испита, не трѣба тия заявления да бждатъ въ общи черти, за които само незнае нищо. По-добрѣ г. запитвачьть да представи за всичко поимененъ списъкъ и да отложи запитването си

В. Нейчовъ: Азъ не съмъ чиракъ на Правителството, (смѣхъ) да му права списъкъ. Азъ тукъ казвамъ факти и права интерпелация, въ името на моитѣ избиратели; и, ако иска за удостовѣрение да му прочета една телеграма, че има такива случаи много, каквито казахъ. Правителството нека се не подиграва съ представителитѣ, но да испита и заповѣда това което гони моята интерпелация. Азъ се съгласявамъ да отложа моето запитване, но до тогава само, до като Правителственний комисарь тъй разбира, да иска да се испита работата. И защото той казва да се отложи запитването ми за да събере свѣдения, то азъ му давамъ мюхлетъ до вторникъ — не повече.

Т. Кесяковъ: Предговорившій или г. интерпелаторътъ счита че командирътъ на Т. Пазарджикската Дружина злоупотрѣблявалъ съ властьта си спрямо подчиненитѣ си Панагюрски резервисти. Азъ незная да ли командирътъ може да злоупотрѣблява сцрямо едни, а други да удовлетворява. Той има 1000 души, — единъ баталионъ, щото не може да прави разлика, и да се незанимава еднакво съ всичкитѣ. Колкото за злоупотрѣбление на власть ако има то Правителството е отговорно, но то казва че нѣма никакво извѣстие, че нѣма никакво оплаквание за такива работи противъ командира. (Нейчовъ: не е испитало.) Г. Нейчовъ каза, че ималъ телеграма съ която му извѣстявали, че имало едни по на 40 години взети въ резервата. Колкото за това г. Нейчовъ и да има тая телеграма, то пакъ това не е нито на Командира работа, нито погрѣшка на комисията, които се водатъ по матрикулярнитѣ списъци. Съставителитѣ на тия списъци можатъ да се считатъ виновни, ако записвали хора за млади 30 или повече годишни. Ако г. Нейчовъ иска партизански да глѣда на тая работа, тогава става друго нѣщо, че той показва само на нѣкакви погрѣшки, а не изобщо, което е съвсѣмъ друго нѣщо. И тъй както азъ разбрахъ отъ всичко което той каза, вѣрвамъ че неможе въ нищо положително, до казано да убѣди нито Събранието, (Нейчовъ: какъ не? — мога.) нито пакъ сами себе-си.

К. Калчевъ: Азъ иначе глѣдамъ на въпросътъ и, мисля, че интерпелацията на г. Нейчова е сериозна и не само той, но всѣки депутатъ има и длъжность и право да интерпелира правителството за работи отъ полза на обществото. Г-нъ Нейчовъ прави интерпелация, като представя факти, че има взети хора въ резервата беззаконно. А сега той като желае да си оттегли или отложи интерпелацията то пакъ има право да повдигне запитването си, за всѣки пѫть когато той пожелае. За приведенитѣ обаче сега факти по запитването, правителството нека да испита направо командира, както каза г. Нейчовъ, като поиска направо свѣдения, за да разбере има ли такива неразбории или не. Г. Нейчовъ прави запитването си въ името на 100 или 200 резервисти. Азъ мисля, че г. Нейчовъ има пълно право за това. Всѣки депутатъ има право да интерпелира, както частно отъ себе-си, сѫщо тъй и за всички свои избиратели; никой неможе да му отнеме това право; той е съвършенно свободенъ въ това. Това мисля ще удовлетвори г. Нейчова, и той ще си оттѣгли интерпелацията за единъ другъ денъ, именно до тогава, до като правителството изиска и получи слѣдуемитѣ свѣдения.

Предсѣд: Нѣма направено предложение. (Нейчово: — Запазвамъ си правото за другъ день.)

В. Нейчовъ: Запазвамъ си правото за другъ пѫть да подигна въпросътъ и направа предложение. Г. Дир. Груевъ, правит. ком. каза, че нѣмало извѣстие правителството за фактитѣ на моето запитване, та иска да оттожи за нѣколько дни запитването си, до като испита работата и получи нуждитѣ свѣдения; азъ се показвамъ мусаделия да отложа интерпелацията си. Като иска г. комисарь мусаде, отлагамъ я, но съ срокъ за една недѣля. Тъй щото презъ туй време правителството да вземе потрѣбнитѣ мѣрки за да испита, и командира да му даде нуждитѣ свѣдения.

Предсѣд: Г. Нейчовъ казва, че отлага интерпелацията си за една недѣля, и си запазва правото. . . . .

В. Нейчовъ: Да, азъ си запазвамъ правото изобщо като казвамъ, че освѣнъ едниттѣ ми показани факти тукъ, има и други. И ако има и други да испита правителството още нѣкои нѣща.

Д-ръ Хакановъ: Азъ немога да разбера никакъ повѣдението на правителственний

комисарь да казва, че депутата не му представлява подробно фактитѣ на запитването си и че не билъ му представилъ цѣлъ редъ работи по списъкъ. Г. комисарьтъ и да не вѣрваше въ утвърденията, то пакъ трѣбаше да си направи трудътъ да каже че е тъй или инакъ, и че тогава интерпелатора ще се удовлетвори или неще, то е друга работа. Поне отъ уважение къмъ г-да депутатитѣ, той трѣбаше тъй да се отнесе. Азъ отъ своя страна ще помола г. Нейчова да не отлага интерпелацията си, а напротивъ да иска сега да отговори правителството, и правителственний комисарь нека да каже че нѣма нищо подобно но поне да си направи труда, да каже че нѣма. Така азъ разбирамъ, интерпелация се прави и се отгововаря, а не както той иска, — дайте му списъци, това и незнаемъ какво, и че той нищо незналъ. Правителството трѣба да храни уважение какво-годѣ къмъ депутатитѣ. За това, азъ моля г. Нейчовъ да си не отлага интерпелацията, а да чака и настоява щото правителственний комисарь пли сега съ отговорътъ си да каже, че нѣма да сѫ станали такива нѣща, каквито интерпелатора приведе, или подиръ нѣкои дни, съ опредѣленъ срокъ, а не иначе.

Правит. Ком. Дир. Груевъ: Г-нъ Нейчовъ ни казва изобщо че имало человѣци на по 40 години вземени въ военна служба, нѣщо несъобразно съ закона; и това му бѣше всичката интерпелация. Азъ попитахъ надлѣжний Директоръ и той мя увѣри че нѣма, че правителството за прьвъ пѫть чува това нѣщо. Правителството като отговаря на това казва, че за такива работи нѣма свѣдения. (Нейчовъ: да испита.) Като е тъй почакайте да испита, слѣдъ което и ще отговори.

Предсѣд: Минаваме на 5 въпросъ отъ днев. редъ, за правилника по постройкитѣ.

В. Нейчовъ: Азъ разбирамъ, че мосто запитване се отлага за вторникъ.

Предсѣд.: Добрѣ. — Желае ли почит. Обл. Събрание да приеме по начало Правилника за Постройкитѣ? (Гласове: да се отложи. Други гласове: да се даде отпускъ.)

Давамъ 5 минути отпускъ.

Слѣдъ отпускъ.

Предсѣд.: (Звънн нѣколко пѫти.) Ще стане провѣрка. (Гласове: да стане.)

Секр. Данчевъ: (Чете списъкътъ.)

Предсѣд.: Присѫтствуватъ 31 души представители. Отсѫтствуватъ 20 безъ отпускъ: Аристагесъ, Беневъ, Димитровъ, Д-ръ Жечевъ, Кесяковъ, Минковъ, Панаретъ, Пѣевъ, Раввинъ, Хаканов, Христовъ; съ отпускъ Бракаловъ, Владосъ, Гешовъ, Гуневъ, Ковачовъ, Наумовъ, Нейчовъ, Тонжоровъ, Юруковъ. Нѣма съставъ. (Гласове: Да се дигне засѣданието.)

Д-ръ Хаканов: (Слѣдъ като влиза.) Станала е провѣрка безъ да ни каже нѣкой, че се отваря засѣданието. Не е работа за възнаграждението; но работата е че при толкова разсилни, защо не ни се каже, че се отваря засѣданието.

Предсѣд.: Азъ звънихъ три пѫти, г. Хакановъ, и се принудихъ да стане провѣрка.

Д. Милковский: Предлагамъ да се затвори засѣданието. (Гласове: Да се затвори.)

Предсѣд.: Преди да затвора засѣданието, моля г-да докладчицитѣ ако има да прочетатъ нѣкои рапорти. (Нѣма.)

Д. Милковский: Искамъ да помоля почитаемото бюро да тури на дневенъ редъ за идущето засѣдание едно мое запитване именно: «Мисли ли Правителството да установи и уреди курсътъ на монетитѣ на паритѣ въ Областьта или ще продължава разнообразието на курса тъй въ врѣда на населението».

Д-ръ Калатиновъ: И азъ моля да се тури на дневенъ редъ за идущето засѣдание едно мое запитване до Дирекцията на Правосѫдието.

Предсѣд.: Моля изложете предмѣта на запитването си, споредъ Вжтр. Правилникъ.

Д-ръ Калатиновъ: Ако се желае, да укажа на нѣкои точки, именно: първо, върху незаконното или неправилното назначение на сѫдиитѣ въ Върхов. Сѫдилище и въ Окр. Граж. Сѫдилища; втора точка, за спиране рѣшенията на сѫдилищата; третя точка, върху нередовното посѣщение отъ Директорътъ на Правосѫдието своята канцелария. Другитѣ ще дамъ когато развия запитването си.

Предсѣд.: Моля дайте писменно запитването си. Г. главний администраторъ може ли да отговори на запитването?

Дир. Стамболски: Като комисарътъ отсѫтствува азъ неможа да дамъ разяснения.

Предсѣд.: Споредъ чл. 62 на Вжтр. Правил. за да се тури едно запитване на дневенъ редъ, трѣба да се чуе деньтъ отъ официалната трибуна. (Дир. Груевъ дохожда.) Моля г. комисарътъ да опредѣли деньтъ.

Прав. Комис. Дир. Груевъ: Не бѣхъ тукъ да чуя запитванията въ какво състоятъ, но Правителството ще може да отговори въ едно отъ идущитѣ засѣдания.

Предсѣд.: Приема ли Обл. Събрание тия двѣ запитвания да останатъ на дневний редъ за идущето засѣдание? (Гласове: За слѣдующето засѣдание.)

Д-ръ Дагоровъ: Моля Обл. Събрание да тури на дневний редъ за идущето засѣдание едно мое запитване именно: «истина ли Дир. на Финан. по незнаяние е продала загарията въ Казанлѫшка Околия на търговецътъ Джиджевъ». (Гласове: прието.)

Ст. Кьойбашиевъ: Да се тури на дневний редъ и едно мое запитване: «Дир. на Финан. какъ практикува случаитѣ на градобитнина и по кой начинъ освобождава земледѣлцитѣ отъ данъкъ». (Гласове: прието.)

Д-ръ Жечевъ: Споредъ Вжтр. Правил. когато единъ депутатъ направи интерпелация, трѣба да се гласува за кога се приема на дневенъ редъ, а не само тъй да се заявлява.

К. Калчевъ: Азъ мисля тоя редъ, който слѣдваме въ практика на интерпелациитѣ, се дължи на обстоятелството че отъ официалната трибуна не се казва нищо. Въ другитѣ парламентарни камари щомъ се предложи нѣкоя интерпелация отъ официалната трибуна се казва деньтъ за дневний редъ. Г. комисарътъ сега челъ ли е или не първитѣ двѣ запитвания каза да се турятъ на днев. редъ за идущето засѣдание. Така сѫщо трѣба да опредѣли деньтъ и за послѣднитѣ запитвания.

Прав. Ком. Дир. Груевъ: Да се поставятъ на днев. редъ и Правителството въ идущето засѣдание може да даде отговоръ.

Д-ръ Хакановъ: Обл. Събрание нѣма право да рѣшава да ли единъ има право да прави интерпелации или не. Интерпелацията е лично право на всѣки представитель и както иска и когато иска може да прави запитвания. Остава сега въпросъ за поставяние на запитванията на дневенъ редъ. Обл. Събрание много често, макарь да е нарѣдило предварително дневний редъ, като се види натрупано съ много работа, отлага нѣкои запитвания за по-друго засѣдание или пакъ това отлагание става по желанието на Правителството. Но на всѣки начинъ по начало Обл. Събрание неможе да отхвърли никоя интерпелация. То може да отложи нѣкоя интерпелация за нѣколко засѣдания, може би нѣкоя интерпелация да не е желателна, да е по угодата само на едно лице, но нашата камара нетрѣба да нарушава принципътъ, който дава лично право на всѣки представитель да интерпелира. Само по тоя начинъ може да се каже, че имаме търпимость по между си. Такава търпимость е отъ голѣма нужда. Въ нашето Събрание има членове, интерпе-

лациитѣ на които сж се отлагали за двѣ-три засѣдания. За това сегашний редъ е доста добръ за интерпелациитѣ. Нека се турятъ и нови запитвания на днев. редъ, когато може Правителството да отговори.

Предсѣд.: Съгласно Вжтр. Правил. Обл. Събрание не се произнася да приеме или не едно запитване. То само опредѣля деньтъ за кога да се тури на днев. редъ.

Дневний редъ за идущето засѣдание се нарежда така:

1-о Разисквание на проекто-правилникътъ за постройкитѣ и доставкитѣ;
2-о Разисквание на проекто-правилникътъ за минералнитѣ води;
3-о Запитване на г. Милковский;
4-о „ „ „ Д-ръ Калатиновъ;
5-о „ „ „ „ Дагоровъ;
6-о „ „ „ Кьойбашиевъ;
7-о Прочитание рапорти.

Д-ръ Дагоровъ: Ако ми позволи Обл. Събрание ще направа второ запитване.

Предсѣд.: Нареждането на днев. редъ се свърши.

М. Ив. Маджаровъ: Може да се тури на дневенъ редъ и второто запитване на г. Дагоровъ.

Предсѣд.: Не може. (Звъни.) Засѣданието се закрива.

(Край въ $4^1/_2$ часътъ).

Председатель: *Д-ръ Странски.*

Подпредсѣдатели: *К. Калчовъ.* / *Ив. Х. Петровъ.*

Секретари: *Д-ръ Данчевъ.* / *Я. Руселиевъ.*

Стенографъ: *Ив. А. Шандаровъ.*